

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДОНЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

МАМРОЦЬКА ОЛЕКСАНДРА ВАЛЕРІЙВНА

Допускається до захисту:

Т.в.о. завідувача кафедри
журналістики та соціальних
комунікацій,
к. філософ.н., доцент

_____ Костянтин РОДИГІН

«_____» _____ 2025 р.

**СТВОРЕННЯ СЕРІЇ ІНТЕРВ'Ю ІЗ ВИПУСКНИКАМИ ТА
СТУДЕНТАМИ УНІВЕРСИТЕТУ- ЗАХИСНИКАМИ УКРАЇНИ**

Спеціальність 061 Журналістика
Кваліфікаційна робота (медіапроект)

Керівник:

Стеблина Н.О., доктор політичних наук, кандидат
наук із соціальних комунікацій, професор кафедри
журналістики та соціальних комунікацій

Оцінка: _____ / _____ / _____

(бали за шкалою ЄКТС/за національною шкалою)

Голова комісії: _____

(підпис)

Вінниця – 2025

АНОТАЦІЯ

Мамроцька О.В. Створення серії інтерв'ю із випускниками та студентами Університету – захисниками України. Спеціальність 061 «Журналістика». Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, 2025.

Ця письмова робота є пояснювальною запискою до медіапроєкту, в якому розглянуто механізми створення медіаісторій про сучасних захисників України. Мета проєкту – висвітлити особисті історії студентів і випускників, які стали на захист України, задля підвищення обізнаності молоді про реалії війни. Завдання – створення блогу на WordPress для публікації журналістських матеріалів, які розповідають про досвід героїв, із дотриманням етичних стандартів, використанням візуального контенту та орієнтацією на студентську аудиторію. Об'єкт – герої-учасники проєкту. Предмет – медіаплатформа (блог) «СВОЇ» на платформі WordPress. Проєкт реалізовано у формі сайту, створено 10 журналістських матеріалів у жанрах інтерв'ю, нарису, замітки, бліц-опитування, статті, замальовки.

Ключові слова: інтерв'ю, студенти, захисники, блог, війна, журналістика, волонтерство.

32 с., 1 дод., 16 джерел.

ABSTRACT

Mamrotska O.V. Creating a Series of Interviews with Graduates and Students of the University – Defenders of Ukraine. Specialty 061 «Journalism». Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, 2025.

This paper is an explanatory note to the media project about the mechanisms of creating the media stories of modern Ukrainian defenders. The aim of the project is to highlight the personal stories of those who stood up to defend Ukraine, in order to raise youth awareness of the realities of war. The main task is to create a WordPress blog for publishing journalistic materials that share these experiences, with a focus on ethical standards, visual content, and student-oriented presentation. The object of the project is the featured individuals. The subject is the media platform (blog) «SVOI» hosted on WordPress. The project was implemented as a website. It includes 10 journalistic materials in the genres of interview, profile, news item, blitz survey, article, and sketch.

Keywords: interview, students, defenders, blog, war, journalism, volunteering.

32 pp., 1 app., 16 sources.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ОПИС ПРОЄКТУ	6
ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ	9
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	10
ДОДАТКИ	12

ВСТУП

Актуальність обраної теми. З 2022 року в Україні йде повномасштабна війна. На початку суспільство консолідувалося задля допомоги армії та збереження державності. З часом активність суспільства зменшилась через так звану втому від війни. Тому доцільним є постійні нагадування в інформаційному просторі про реальність загрози та необхідність допомоги армії. Важливо персоналізувати осіб, які безпосередньо причетні до захисту та збереження України, щоб відкинути почуття відірваності та перебування поза контекстом для цивільних громадян. Суспільство потребує не лише ідеальних героїв, а й правдивих, глибоких історій цих героїв.

Цей медіа-проект покликаний нести голос тих, хто, пройшовши шлях від студентських лав до участі в захисті України, має що розказати. Для багатьох із них саме університетська спільнота стала тим середовищем, що сформувало їхній світогляд, навички та мотивацію до служіння Батьківщині. Висвітлення таких історій є важливим не лише з етичної точки зору, а і як приклад для нинішніх студентів, яким доводиться навчатися в умовах війни.

Мета медіа-проекту: створення серії інтерв'ю з людьми, які нещодавно були або досі є студентами, які обрали собі за мету захист та збереження цілісності України.

Об'єктом медіа-проекту є історії людей, які повністю змінили своє життя після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну

Предметом медіа-проекту є інтернет-ресурс – блог «СВОЇ» на базі платформи WordPress.

Джерельна база медіа-проекту: працюючи над теоретичною частиною проекту, використовувалися переважно свідчення та фото героїв матеріалів, інтерв'ю. Також - матеріали офіційних сайтів: Електронні петиції до Президента України[1], Вінницька міська рада[4]; наукова література: книга "Як брати інтерв'ю. Мистецтво ставити правильні питання та отримувати змістовні відповіді" - Нельсон Д.[7], публікація Асоціації незалежних регіональних видавців України «Висвітлення чутливих тем: що можна і не

можна публікувати».

Завдання медіа-проекту:

- наповнити блог на платформі WordPress
- створити ілюстрації для оформлення фактажу та кращої демонстрації матеріалів (фото надані учасниками інтерв'ю та взяті з офіційних джерел);
- створити серію інтерв'ю із людьми, які до повномасштабної війни вели цивільне життя
- підкреслити актуальність та важливість поширення інформації про шляхи допомоги армії та цивільному населенню;

Методи, використані при підготовці медіапроекту

При створенні медіапроекту були застосовані навички, що безпосередньо стосуються журналістської сфери та галузі веброзробки. Таким чином, було застосовано такі загальнонаукові методи[16]:

- емпіричні – на етапі збору необхідних для роботи даних (спостереження, інтерв'ю);
- комплексні – абстрагування, аналіз і синтез;
- теоретичний – сходження від абстрактного до конкретного.

Журналістські методи збору інформації:

- інтерв'ю – збір інформації шляхом комунікації з героями;
- дослідження документів – аналіз публікацій у медіа;
- аналіз соціальних мереж – збір даних із соціальних мереж.

ОПИС ПРОЄКТУ

Війна росії проти України змінила долі мільйонів українців, серед яких і молодь, що ще нещодавно була студентством, а сьогодні - захисники та волонтери. Їхні життєві історії, внутрішні трансформації, мотивація та досвід заслуговують бути почутими й зафіксованими. Медіапроєкт спрямований задокументувати особисті історії тих, хто з лав університетів опинився у війську або долучився до волонтерського руху, допомагаючи армії в найрізноманітніший спосіб.

Основна мета — дати голос молодим людям, що стали активними учасниками історичних подій, і зафіксувати цей досвід як частину сучасної української ідентичності.

Формат проєкту - серія глибоких інтерв'ю, які публікувалися в авторському блозі[1] на платформі WordPress, орієнтованому переважно на студентську аудиторію. Платформа обрана з огляду на доступність, зручність розповсюдження контенту та можливість залучення молоді через візуальну й текстову форму подачі матеріалів. У текстах збережена жива мова героїв, що допомагає підкреслити їхню індивідуальність та водночас людяність.

У фокусі - особисті переживання героїв, мотивація, шлях до армії або волонтерства, виклики, з якими вони стикаються, та надії, які несуть попри війну. Проєкт водночас виконує інформаційну та просвітницьку функцію: показує реалії війни через призму молодіжного досвіду. Матеріали проєкту можуть бути використані як джерело для дослідження теми впливу війни на молоде покоління, формування нової громадянської відповідальності та студентського активізму. Вони можуть слугувати прикладом або поштовхом для нового покоління студентів у тому, що боротися за Україну можна не лише зі зброєю в руках - є багато способів і можливостей допомагати інакше.

На даний момент є десять журналістських матеріалів:

1. Анастасія Король [6]: шлях від лоферів до берців. СВОЇ. URL: <https://surl.li/davopr> .

Журналістський жанр: нарис.

Випускниця ДонНУ розповіла про свій шлях вступу до лав НГУ.

2. Олександр Ляшко [5]: «М'якість призвела до байдужості». СВОЇ. URL: <https://surl.li/jbgodf> . Журналістський жанр: інтерв'ю.

Блогер, волонтер та військовий журналіст розповідає про роботу на передовій та ситуацію в країні.

3. Петиція про присвоєння звання «Герой України» (помертню) солдату Євгену Красицькому [1] [2] [3] набрала необхідну кількість голосів

СВОЇ. URL: <https://surl.li/ilixhl/>

Журналістський жанр: замітка.

Електронна петиція, ініційована матір'ю воїна, Красицькою Надією Андріївною, щодо присвоєння почесного звання «Герой України» (помертню) солдату Євгену Красицькому, набрала понад 25 000 голосів і очікує на розгляд Президентом України.

4. «Я хочу своїми діями наблизити закінчення кровопролиття наших рідних незнайомців»[9]

СВОЇ. URL: <https://surl.li/bfknxu> .

Журналістський жанр: бліц-опитування.

Молоді волонтери розповіли про мотивацію, яка спонукає їх продовжувати всіма силами допомагати війську.

5. Вінничанин майструє багі для ЗСУ[10] СВОЇ. URL: <https://surl.li/vucasa>

Журналістський жанр: стаття.

Неодноразовий переможець чемпіонату України з автокросу на автомобілях багі, Віталій Онофрійчук, конвертував своє захоплення у допомогу нашим захисникам.

6. Вінничанин майструє багі для ЗСУ[10] СВОЇ. URL: <https://surl.li/hjrkja>

Журналістський жанр: замальовка.

Процес підготовки автомобіля багі до передачі військовим.

7. Найкраще у справі, бачити, що ти не один[11]. СВОЇ. URL: <https://surl.li/zicudn> .

Журналістський жанр: інтерв'ю

Олександр Цибульський – студент ДонНУ, який почав займатися волонтерством, ще будучи на 2 курсі. Він зумів конвертувати свою енергію в реальну допомогу цивільним та армії.

8. Анонс інтерв'ю з Олександром Ляшком

Сторінка кафедри журналістики та соціальних комунікацій ДонНУ у Facebook. URL: <https://surl.li/qxnjwv> .

Журналістський жанр: замітка.

Олександр розповів про студентські роки в Києві, волонтерську роботу на початку повномасштабного вторгнення , евакуацію цивільних та небезпечні зйомки під обстрілами.

9. Анонс інтерв'ю з Анастасією Король.

Сторінка кафедри журналістики та соціальних комунікацій ДонНУ у Facebook. URL: <https://surl.li/cxfxxn> .

Журналістський жанр: замітка.

Як студентка ДонНУ стала частиною української армії, чому важче волонтерити, ніж служити, і як знайти свій підрозділ попри усі перепони — розповіла Анастасія Король.

10. Вінницькі школярі придбали автомобіль для ЗСУ[12], [13], [14], [15]. СВОЇ. URL: <https://surl.lu/lrddao> .

Журналістський жанр: стаття.

Учні та вчителі ліцею 34 зібрали кошти на автомобіль для 33 окремого інженерного батальйону.

ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Під час реалізації медіа-проєкту було застосовано низку технічних і журналістських інструментів, що дозволили якісно зібрати та обробити матеріали, а також ефективно подати їх до цільової аудиторії. Основною платформою для розміщення став блог «СВОЇ», створений на базі WordPress. Цей вибір зумовлений простотою у використанні та пристосуванням до мобільних дивайсів. Структура публікацій та формат подачі були розроблені з урахуванням можливостей цієї платформи, а також з орієнтацією на студентську аудиторію. Особлива увага приділялася легкому сприйняттю тексту та зручності навігації, тому пости супроводжувалися візуальними елементами, дизайн логотипу було створено за допомогою графічного редактора Canva.

Змістовна частина проєкту в першу чергу базується на серії інтерв'ю, які були проведені у різних форматах: особиста зустріч, телефонні розмови з використанням месенджера WhatsApp та діалоги у соціальних мережах Instagram і Facebook. Такий підхід дозволив адаптувати роботу до обставин героїв, а також розширити географію охоплення. Деякі інтерв'ю були записані на диктофон і розшифровані вручну, що дало змогу точно передати настрій, інтонації та думки співрозмовника. Тексти відредаговані під публікаційний формат, з дотриманням журналістських стандартів, збереженням автентичного стилю мовлення та урахуванням етичних аспектів спілкування на тему війни.

В одному з матеріалів є відео, задля якого здійснювався відеомонтаж у додатку InShot з метою створення візуальної історії, яка сприяє кращому сприйняттю матеріалу, адже має динамічний монтаж і яскравий звуковий супровід.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Електронні петиції до Президента України. URL: <https://petition.president.gov.ua/petition/242902> . (дата звернення: 15.05.2025).
2. Воля або смерть: за цим татуванням опізнали єдиного сина Надії Красицької Євгена. 33-й канал. URL: <https://33kanal.com/news/282088.html> (дата звернення: 15.05.2025).
3. Доброволець Євген Красицький загинув у боях на Донеччині. 20 хвилин. URL: <https://vn.20minut.ua/lyudi/dobrovolets-evgen-krasitskiy-zaginu-u-boyah-na-donechchini-11947949.html> (дата звернення: 15.05.2025).
4. Волонтер Олександр Ляшко: Заїжджали у деокуповані міста під мінометним вогнем разом з розчищувальною групою. Вінницька Міська Рада. URL: <https://www.vmr.gov.ua/volonter-oleksandr-liashko-zaizhdzhaly-u-deokupovani-mista-pid-minometnym-vohnem-razom-z-rozchyshchuvalnoiu-hrupoiu> (дата звернення: 15.05.2025).
5. Олександр Ляшко. Facebook. URL: <https://www.facebook.com/share/16YGGw3P6E/?mibextid=wwXIfr> (дата звернення: 15.05.2025).
6. Анастасія Король. Facebook. URL: <https://www.facebook.com/share/1J3CALuHMZ/?mibextid=wwXIfr> (дата звернення: 15.05.2025).
7. Нельсон Д. Як брати інтерв'ю. Мистецтво ставити правильні питання та отримувати змістовні відповіді. Київ: Азбука Бізнес, 2020.
8. Висвітлення чутливих тем: що можна і не можна публікувати. Асоціація Незалежні Регіональні Видавці України. URL: <https://airpu.org/news/vysvitlennya-chutlyvyh-tem-shho-mozhna-i-ne-mozhna-publikuvaty/> (дата звернення: 15.05.2025).
9. «Наразі найважливіша потреба – консолідація суспільства» – вінницький волонтер. I-vin. URL: <https://i-vin.info/news/narazi-nayvazhlivisha-potreba-%E2%80%93-konsolidaciya-suspilstva-%E2%80%93-vinnickiy-volonter-8151.html> (дата звернення: 15.05.2025).

10. Автогонщик майструє саморобні автомобілі для військових. *I-vin*. URL: <https://i-vin.info/news/vinnichanin-maystruye-bagi-dlya-zsu--8012.html> (дата звернення: 15.05.2025).
11. На Театральній трое студентів прибрали підвал, який тепер став укриттям для пенсіонерів. *20 хвилин*. URL: <https://surli.cc/rywyyg> (дата звернення: 15.05.2025).
12. «ШКОЛЯРІ ДЛЯ ФРОНТУ: учні 34 ліцею зібрали 170 тисяч на благодійному ярмарку і придбали авто для ЗСУ. Телеканал *BITA*. URL: <https://surli.cc/pdcfjk> (дата звернення: 15.05.2025).
13. Офіційна сторінка ліцею 34. Facebook. URL: https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=671536752708715&id=100095571872024&rdid=0d1zHs0rBJiV2vK6# (дата звернення: 15.05.2025).
14. Великдень FEST. Офіційна сторінка ліцею 34. Facebook. URL: <https://www.facebook.com/share/v/16XsmYGSMx/> (дата звернення: 15.05.2025).
15. Вінницький ліцей передав бійцям позашляховик та прилад нічного бачення. *Суспільне*. URL: <https://www.youtube.com/watch?si=3q6PMnxpRDMl9KAM&v=12oLM9bcGl0&feature=youtu.be> (дата звернення: 15.05.2025).
16. Загальні методи наукових досліджень. *Політологія бібліотека*. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-4567.html> (дата звернення: 15.05.2025).

ДОДАТКИ

Повний текст створених матеріалів

1. Анастасія Король: шлях від лоферів до берців.

«Є три речі якими я пишаюся: мій диплом ДонНУ, посвідчення донора крові та посвідчення військової Національної гвардії України».

Студентка ДонНУ, журналістка, продавчиня книг, сейв-менеджерка, волонтерка, військова Національної гвардії України, а якщо коротше – Анастасія Король. Дівчина, яка за кілька років пройшла шлях від університетської лави до лав армії. Навчання в Донецькому національному університеті Анастасія називає найкрутішим періодом у своєму житті. Хоча рішення про вступ було не цілком усвідомленим, воно повністю виправдало, або ж навіть перевершило очікування. Коли заходить дискусія про важливість вищої освіти, Анастасія говорить: «Мій університет навчив мене повноцінно працювати, враховувати навіть найдрібніші моменти. Мене навчили бути журналістом на всі 100%». Вона з теплотою пригадує пари з радіожурналістики, на які викладачка, пані Ірина Черніченко, приїздила щосуботи з Києва. Дівчина пропустила лише одну, прокинувшись із хворим горлом. Хлопець заразив її ангіною, і вдома була велика сварка, адже Анастасія дуже хотіла піти в університет. Саме університет став важливою віхою у формуванні світогляду та громадянської позиції юної студентки. Анастасія пишається, що мала змогу навчатися у викладачів безпосередньо з

Донецька. На противагу дурним наративам про «проросійський Схід», вона завжди згадує своїх викладачів, які були ядром Євромайдану в Донецьку. Власне, тогочасні акції на підтримку України зародилися на кафедрі журналістики Донецького національного університету.

«Мій диплом Донецького національного - це одна з небагатьох речей, якими я пишаюся. Усього їх три: диплом ДонНУ, посвідчення донора крові та посвідчення військової Національної гвардії України» - з гордістю каже Анастасія.

Про приєднання до війська дівчина замислювалась ще задовго до початку повномасштабного вторгнення. Планувала вступити на магістратуру до Києво-Могилянської академії та паралельно на військову кафедру в університеті Шевченка у 2022 році. А поки вона взяла паузу в журналістиці, працювала в книгарні й «волонтерила». На Новий рік 2022 навіть змогла передати листівки на фронт через знайому пресофіцерку. Потім почалась повномасштабна війна і виявилось, що дівчині уже не до освіти. Цілий рік Анастасія працювала у сфері виробництва військового спорядження, паралельно займаючись волонтерством – і дуже вигоріла. На її думку: «волонтерити – значно важче ніж служити в армії, бути дружиною військового – значно важче ніж служити в армії». Анастасія зустрічалася з військовим, але залишалася цивільною, жила у Києві на Солом'янці де щоночі «гатили усім чим тільки можна», але все ще була цивільною. Зранку вона одягала умовні лофери й крокувала на свою роботу сейв-менеджерки, будучи одночасно в контексті та поза ним. Прийшло чітке розуміння, що треба йти служити. Для дівчини розпочалися довгих пів року роботи у мережі воєнторгів і водночас пошуків підрозділу. Це дійсно складний процес, адже одні підрозділи не беруть жінок апріорі, інші просто цураються пов'язаних із цим бюрократичних труднощів. Щоб стати на військовий облік, Анастасія їде в глухий район Вінницької області, у військкомат, де вона розпинається перед військовим з очевидно специфічною думкою, щодо служби жінок в армії. Він її уважно

слухає забирає документи й ввечері того ж дня відносить їх мамі дівчини, яка працює через дорогу.

Насправді ж у підписанні контракту жінкою лише кілька відмінностей – деякі дієслова в жіночому роді та пункт «гінеколог» на ВЛК.

Врешті-решт, через знайомих Анастасія знайшла вакансію: «суто штабну, але з цікавими перспективами». Вона підписала контракт в червні 2024 та через проблеми з документацією в підрозділі більше семи місяців вважалась рекрутом і виконувала функції діловода.

Насправді робота з документами в армії надзвичайно важлива і складна, адже за кожним папірцем стоїть людина, за яку ти несеш відповідальність. «Ця робота дуже важка як фізично, так і морально, єдине, що мене тримало – це велика любов до людей, яких я не знаю»- згадує Анастасія.

Нарешті, у січні 2025 дівчина потрапила на базову військову підготовку, де на рівні з іншими копала, стріляла і ходила марші. Зараз вона проходить профільну підготовку на бойову спеціальність. Анастасія щиро переконана, що кожен може знайти себе і свій підрозділ в армії. Вона радить чітко визначити свої бажання, шукати інформацію про підрозділи, готуватися фізично, психологічно й одразу вирішити логістичні питання.

«Армія нагодує, вдягне і забезпечить багатьма речами, але стосовно деяких моментів, треба сісти та подумати як доросла людина. Ну а загалом – Welcome!».

2. Олександр Ляшко: М'якість призвела до байдужості

«24 лютого почалася повномасштабна війна, 25 ми почали об'єднуватись і 1 березня було зібрано першу гуманітарну допомогу».

Олександр Ляшко – волонтер, військовий журналіст, блогер, людина, яка першою показала на регіональному телебаченні жахливі кадри з деокупованої Лиманської громади. Олександр розповів про свій шлях від університету до репортажів із найгарячіших точок.

–Ти навчався в Київському університеті культури, розкажи, будь ласка, про свій вибір і навчання загалом.

Я отримав ступінь бакалавра в Київському національному університеті культури і мистецтв, спеціальність – «диктор та ведучий теле-радіо програм, тележурналіст». Коли почалася війна, повернувся в Вінницю і тут уже подавався на магістратуру в Донецький, Педагогічний, Медичний і куди тільки можна. Пройшов в Донецький і в Педагогічний, але в першому тоді не набралась група, тому все ж поступив в педагогічний.

Починаючи зі шкільних років я мав чітку ціль – навчатися в Києві, адже це місто можливостей. Це наратив, який був вкладений мені батьками, хоча по факту самим містом я розчарувався. Якщо говорити саме про університет, я був приємно вражений саме кількістю практики, це було приблизно 80%

занять . Я творча людина і ненавиджу нудні пари, коли ти просто півтори години сидиш і слухаєш лекцію. У нас же було реальне спілкування, спічі, майстер-класи з діючими ведучими, журналістами. Дуже цінно, коли досвідом діляться люди, які безпосередньо працюють у сфері й добилися там успіху.

Коли навчався на 2 курсі, я уже паралельно працював на телеканалі «Інтер». Так, це була робота в стилі «принеси, подай», але я набивав руку на практиці.

Велику кількість знайомств здобув саме в той час, з багатьма людьми спілкуюсь, дружу й досі.

Мені дуже пощастило з одногрупниками. В гуртожитку в кімнаті нас було 6 хлопців і ми дуже класно проводили час, зблизились. Навіть коли уже були можливості винаймати квартиру, ми про це навіть не думали. Цей «вайб», знайомства, вечори, спілкування – це все надзвичайно класні спогади.

–Можливо ти співпрацював з кимось із друзів з університету ?

Двоє моїх близьких друзів з університету Вадим і Влад зараз безпосередньо працюють із Володимиром Золкіним. У Вадика Северина на ютуб каналі «Володимир Золкін» нещодавно вийшло власне інтерв'ю із військовополоненим. А Влад працює там оператором.

–Наскільки я знаю, ти почав їздити у зону бойових дій майже одразу після початку повномасштабного вторгнення. Як взагалі так сталося і чим саме ти займався?

24 лютого почалася повномасштабна війна, вже 1 березня ми збирали гуманітарну допомогу і була перша поїздка до Київської області. У 2022 році я якраз закінчував бакалаврат. Мій товариш, голова громадської організації, одразу почав збирати учасників групи , а це на той час близько 1500 людей. Були збори, де усі поділились на тих хто хоче воювати і тих хто хоче допомагати. Я обрав воювати і ми усі разом пішли у військкомати, де на той момент стояли величезні черги. Коли я уже зайшов до кабінету, військовий глянув мої документи, мені на той момент було 22 роки, і мені відмовили, посилаючись на те, що я студент і залишилось довчитися кілька місяців. Я

почав займатися гуманітаркою, ми організовували разом із поліцією блокпости, ходили в рейди, на чергування.

День через день ми ходили в патрулі, тоді було багато ДРГ-груп, дрони літали, мітки, зелене світло у вікнах. Здавалося, що це все дуже важливо.

Прийшло трохи менше місяця і ми з першою допомогою поїхали до Лиману.

Щедриголове був найперший звільнений населений пункт в Лиманській громаді.

Туди не пускали нікого, ні журналістів, ні ОБСЄ, ні Червоний хрест. Це щойно деокуповане село, яке було практично повністю заміноване, але там залишилося багато мирного населення. Ми заїжджали під прикриттям ССО, завезли 8 бусів гуманітарної допомоги для людей.

Наша ціль була не побувати там першими, а допомогти людям, які були в окупації, які реально голодували. Їжі немає, житла в більшості не було – жили по 6-7 сімей одній хаті.

Військові, які заходили перші туди, які вибивали звідти русню, просто телефонували в нашу ГО:

«Хлопці нам не треба нічого, просто привезіть людям щось їсти». І ми поїхали, нас просто по стежкам проводили військові, де вже накатано, щоб ніде на розтяжку не попасти. Я це зафіксував.

Тобто маючи з собою телефон, просто знімав, тому що розумів, цю картинку не бачив ще ніхто. Тоді ще навіть телебачення не показувало всього жахіття, яке було.

– *Щодо відзнятих матеріалів – не могло бути з цим проблем? Як ти їх узгоджував?*

Могло. Але по перше, нічого забороненого ми не знімали, і зібраний матеріал, як до монтажу, так і після, відправляли на перевірку військовим. Зачасту, показували саме цивільне, мирне населення, а якщо були військові, то ні облич, ні їхніх даних, ніхто не публікував.

Ми у всіх одразу питали згоду, чи можна знімати інтерв'ю.

Я виклав перший відеоролик в інтернет і він дуже почав «форситись». Сотні тисяч переглядів, перше відео сумарно близько мільйона набрало.

Після цього відео дуже багато людей вінничан, і не тільки, почали писати, типу: «Ви круті, кажіть куди везти допомогу».

–В які ще міста вам вдалося доставити допомогу? Як розвивався твій блог надалі і як ти отримав акредитацію?

Завдяки відео, яке відзняли в Шедриголовому, ми назбирали купу гуманітарки і поїхали в Ізюм і на Донецький напрямок. Я фільмував людей, які знаходяться там, в якому вони стані і яка важлива їм допомога.

Поїздка в Бахмут запам'яталася назавжди. Діти «голі, босі», холодні, без опалення, без світла сиділи. Вони коли бачили снікерс, у них починалась якась панічна атака, розумієш?

Через місяць, після перших трьох відео, мені зателефонували з військкомату, сказали, швиденько закінчувати навчання, бо є вакансія військового кореспондента в прес-центрі ЗСУ.

Я в принципі погодився, але якраз в цей період мені зателефонував головний редактор телеканалу «Віта». Він запропонував публікувати мої роботи на телебаченні.

І я розумів, те що покажу я, в Вінниці, на той час, не показував ніхто. Тому коли ці сюжети почали виходити на телебачення, вони набирали дуже хорошу статистику переглядів. Мені зателефонували з прес-центру, я сказав, що вже працюю на телеканалі.

Вони запропонували об'єднуватися, щоб я продовжив займатись зйомками, але зробити все легально. Тоді вже телеканал подав заявку на отримання мною акредитації.

Її погодили і вже тоді я їздив безпосередньо до військових.

–Як взагалі проходили ці зйомки, якою була комунікація з військовими? Тиждень-два міг проводити з хлопцями, знімати все.

Інтерв'ю з військовими – це були надзвичайно теплі бесіди. Вони завжди намагалися чимось пригостити, ми жарили на мангалі м'ясо, сало,

навіть з мінімальних продуктів накривали стіл і спілкувалися за вечерею. Хлопці ділились історіями зі свого цивільного життя, я в свою чергу розповідав як люди в тилу стараються, щоб допомагати їм. З ними завжди було цікаво і просто, я ніколи не чув, щоб вони жалілися, завжди посміхалися і залишалися на позитиві, навіть коли було дійсно важко. Хоч, які страшні історії не розповідали, намагались робити це максимально лояльно.

Коли я знав, що їду до підрозділу, в якому є хтось знайомий. Я звертався до знайомих, наприклад: «Стасе, я їду до твого брата на напрямок. Щось передаєш?». І так сарафанним радіо люди, збирали ще бус-два гуманітарки чи допомоги хлопцям.

Журналістська діяльність з волонтерською дуже почала перетинатися. Поїхав на Бахмут і допоміг і зняв сюжет, і висвітлив. Військові йшли назустріч.

Абсолютно всі, з ким ми співпрацювали – адекватні дуже хлопці, які розуміють важливість, проблематику і відповідальність. Якщо, наприклад, військовим є виплати у випадку, якщо він загине, поранення отримає, чи ще щось, то журналісти і волонтери не отримують нічого.

Мені реально говорили про те, що не дай Бог що – будь готовий. Я кажу, ну окей, так – то так.

—Робота справді дуже ризикована. У які найбільш небезпечні ситуації ти потрапляв будучи із військовими?

Неодноразово потрапляли під обстріли. В Бахмуті був перший серйозний, перша мінімальна контузія.

Ми вивантажували гуманітарку і в сусідній будинок прилітає 110-та міна, здається. Це перший раз, коли нормально трухнуло, коли кров з вушок пішла і тому подібне.

Частенько було, коли ми від дронів утікали, прямо за нами фпв-ішки літали, під дуже багато мінометних обстрілів потрапляли.

На евакуацію їздили з хлопцями. Ти виїжджаєш в село, яке наполовину вже зайняте руснею, а інша сторона наша.

І на нашій стороні люди, які вже реально бояться, просять допомогти виїхати. Ми знімали про них сюжети, виїжджали разом з ними і нас навздогін «крили» артилерією крепко. Такі сюжети найтяжче давалися .

—Розкажи більше про морально важкі моменти ?

Люди похилого віку на Сході України, яких ми зустрічали, ті хто не виїхав – більшість проросійські. Було таке, коли ми заїжджали трішки далі за Бахмут і знали, що в підвалі є люди. Ми стукали в двері, вони підходили, типу:

«-Хто там?

-Солдати.

-А який флаг нам доставати?

-Тобто?

-Ну ви рускі чи українці, який нам флаг доставати?» І ми стоїмо з військовими в шоці.

Ти їм везеш ту нещасну пачку макаронів, крупів, а вони запитують, який прапор підіймати.

Мені це було максимально неприємно і страшно уявити, як це хлопцям чути.

Страшна штука, коли ти не розумієш, як повертатися у Вінницю, через дереалізацію. Ми провозили ковдри старі махрові взимку і люди реально тягнули, билися за них. Потім ти приїжджаєш у Вінницю, де все більш-менш спокійно, де люди гуляють, п'ють каву. У мене була дуже велика переоцінка цінностей.

Ти розумієш, що все матеріальне класне, але його може в секунду не стати.

Ще пам'ятаю, 15-ти поверхівка стоїть, люди біля підвалу, 20-30 чоловік, на вогні гріють собі воду, щоб зварити пачку макаронів.

Вони воду з макаронів зливали і там варили ще потім чай, тому що дефіцит води. І це те, що з очей, з пам'яті не зітреться ніколи. Очі дітей, плач і бійки жінок за ковдру.

—Як все побачене вплинуло на тебе в моральному плані, чи вплинуло

якось на професійні моменти?

Це в цілому вплинуло на мій світогляд.

Я, наприклад, з телебачення звільнився, тому що коли люди «почали втомлюватись від війни», почали пом'якшувати ту інформацію, яку я привозив. Типу, от тут люди вмирають, от тут люди на вулицях розкидані лежать, мирні жителі, тому що прилетіла міна, вони не виїхали, фронт просувається. Мені сказали, що треба трішки м'якше подавати і мене це до сих пір дуже сильно гризе.

Я ніколи не говорив, і не був проти того, щоб люди продовжували жити. Дуже багато свідомих військовослужбовців говорили, що ми там і стоїмо, щоб ви тут жили, щоб наші діти жили, жінки мами, сестри. Але не так!

Має бути життя з розумінням того, якою ціною воно дається. Наші люди, на жаль, про це забули. І я вважаю, що першочергово, в час цифрових технологій, медіа – це проблема журналістів.

Те, що ми не розказуємо, не показуємо, не доносимо до людей, грає не в нашу сторону. Я не можу бути на 100% впевненим, що якби ми показували усі жахи, які відбуваються там, то було би краще тут.

Але я думаю, люди задумувалися б більше, ми б були чесні перед самими собою. І мені шкода, бо коли я привозив матеріали, де є страшна картинка і не міг про хлопців розказати тут, в мирному місті. І мені так образливо за них!

Але... На жаль, щоб хоч і гіркої, але правди – було більше. Бо такі реалії. І там де, не можна змовчувати або пом'якшувати – не робити цього. Потрібно фільтрувати, перебирати, думати, що, де і кому ти говориш, як подаєш так, щоб ця правда не зашкодила нікому.

–Що б ти порадив студентам, які хочуть йти в професію військового журналіста, що потрібно обов'язково розуміти

Військовий кореспондент – це дуже класний досвід. Це дуже важливо на сьогоднішній день, дуже важко і небезпечно.

Сьогодні ти можеш піти служити водієм, а через тиждень вже бути штурмовиком. І тут потрібно розуміти, що якщо ти вступаєш до лав ЗСУ на вакансію там медійника, будь готовим до того, що через тиждень, два, три, місяць ти можеш стати штурмовиком. Це взагалі без проблем на сьогоднішній день робиться. Тому що є моменти, є прогалини в законодавстві.

А якщо ти хочеш бути незалежним кореспондентом, не в ЗСУ, то треба бути готовим, що ти своєю точкою зору і своїм бажанням донести людям правду, можеш пожертвувати життям. І ніхто тобі за це не заплатить.

Я вірю в кармічну дію, що це дуже класно вплине на твою карму, на те, що тебе будуть поважати люди, цінувати, ти зробиш важливу місію на цьому світі.

Я за підписання контрактів за службу, навіть сьогодні, коли це нелегко. Якби мені сказали, давай ти рік займаєшся тільки своєю спеціалізацією: їздиш, знімаєш, розповідаєш, показуєш, монтуєш, береш інтерв'ю, я б завтра це зробив. В мене, наприклад, зараз є поточний бізнес, який я міг би, з горем навіпіл, залишити під людину чи під команду і пішов би на контракт служити.

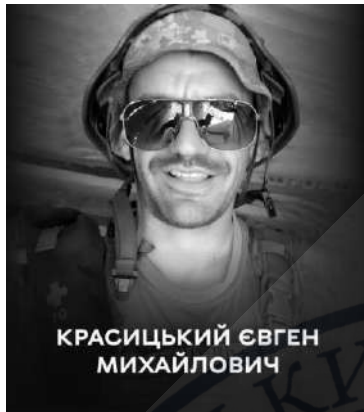
Але я не готовий, зараз взяти автомат в руки і йти штурмовиком. Мені ні фізичне здоров'я не дозволить, ні якісь моральні ідеології, духовні.

Але я можу зробити те, що вмію по спеціалізації.

Засуньте мене в саму гарячу точку, зняти, там, як працює, РПГ від першого лиця. Я піду, зроблю це, але дайте мені гарантію, що я рік відслужу там журналістом.

Я завжди казав, що ти або в ЗСУ, або для ЗСУ. Людина приносить користь тільки тоді, коли вона на своєму місці.

3. Петиція про присвоєння звання «Герой України» (помертньо) солдату Євгену Красицькому набрала необхідну кількість голосів

Електронна петиція, ініційована матір'ю воїна, Красицькою Надією Андріївною, щодо присвоєння почесного звання «Герой України» (помертньо) солдату Євгену Красицькому, набрала понад 25 000 голосів і очікує на розгляд Президентом України.

Євген Красицький, уродженець Вінниці, за спеціальністю був економістом. До повномасштабного вторгнення працював торговим менеджером в Одесі. У перші ж дні повномасштабного вторгнення Євген став на захист Батьківщини та добровільно вступив до лав Збройних Сил України. Служив у 126-й окремій бригаді територіальної оборони на Херсонському напрямку, а після реабілітації підписав контракт з 28-ю окремою механізованою бригадою. Мати Надія у коментарі для «20 хвилин» розповідає: «Він був двічі добровольцем, бо коли його списали із війська через наслідки поранень, зробив усе, щоб знову повернутися у стрій до своїх побратимів. Казав, що інакше не може».

7 грудня 2024 року він загинув біля населеного пункту Іванопілля, Краматорського району, Донецької області, захищаючи територіальну цілісність України.

У петиції зазначено, що Євген був взірцем мужності та відданості Батьківщині, а на його руках були татуювання з написом «Воля або смерть». Родина та громадськість звертаються до Президента з проханням вшанувати його пам'ять найвищою державною нагородою.

Петиція була оприлюднена 26 лютого 2025 року і станом на 26 травня 2025 року зібрала 25 538 голосів. Уже невдовзі очікується відповідь від президента.

4. «Я хочу своїми діями наблизити закінчення кровопролиття наших рідних незнайомців»

Молоді волонтери розповіли про мотивацію, яка спонукає їх продовжувати всіма силами допомагати війську.

Повномасштабна війна триває вже більше трьох років. Українське суспільство втомлене та пригнічене, але ми не маємо права опускати руки. Я поспілкувалась із людьми, які роблять великі зусилля задля допомоги військовим.

Запитання було одне: «Що мотивує вас продовжувати працювати, які думки чи принципи не дозволяють опустити руки?».

Далі- пряма мова.

Волонтерка пані Альона (@lo_swan_)

– Мене мотивують самі військові. Я вже два роки допомагаю хлопцям, на постійній основі веду кілька бригад, окрім цього беру запити і від інших підрозділів, бо чудово розумію: якщо я не зроблю, не зробить ніхто. Отримувати від захисників слова вдячності, підтримку, бачити їх щасливими – це найбільша мотивація для мене.

Особисто для мене війна почалася в 2014-му. На той момент мені було 15 років, але вже тоді розуміла, якщо не закінчити все на Донбасі, то орда ворога піде далі. Ще з того моменту я намагалася всіляко підтримувати наших захисників, але все одно втратила багато друзів та знайомих.

Початок повномасштабного вторгнення я зустріла в окупації й жила там пів року. Я пережила все пекло, знущання і тортури «руського міра», я бачила всю сутність ворога, це мерзенно, гидко, це гнилі істоти. Ненависть до них виросла до неможливості. Як тільки я виїхала на підконтрольну Україні територію, почала шукати можливість допомагати. Спробувала працювати з фондами і зрозуміла, що то не моє. З лютого 2023-го року почався мій шлях самотійного волонтера. Я бачила, напевно, більше ніж 95% людей в країні, пережила ще більше, тому в мене немає права опустити руки. Я хочу повернутися додому, пройти рідними вулицями, обійняти маму, яка досі в окупації. Я хочу, щоб моя дитина росла у вільній та незалежній країні. Але найбільше хочу, щоб усі хлопці та дівчата, які знаходяться на фронті повернулися до своїх родин живі та неушкоджені. Допоки кожна мати/дружина/дитина не дочекається свого захисника вдома я буду працювати.

Волонтерка пані Кімсуне (@kitsune.ua_)

– Мій загиблий хлопець, борець полку «АЗОВ» Ігор(Мотті). Він завжди мене підтримував у цій справі та надавав сили. Думки про нього не дозволяють опустити руки, він бився до останнього подиху і я не повинна відставати від нього. Після його смерті у мене з'явилася нова сім'я -це побратими Ігоря. Від них велика мотивація та підтримка, я все роблю задля того, щоб вони були живі та здорові. Також, я не хочу, щоб люди проходили те, що пройшла я і не втрачали своїх рідних і близьких. Я хочу своїми діями наблизити закінчення кровопролиття наших рідних незнайомців.

Волонтерка від UAct – пані Райта (@_rayta_)

Мене мотивує продовжувати працювати над зборами те, що на бойових позиціях знаходяться наші люди, мої рідні, друзі, хлопці та дівчата, що день і ніч боронять нас від ворогів ціною власного життя. Я працюю над зборами 24/7

та дуже хочу аби це допомогло зберегти якомога більше життів. Щоб чоловіки, дружини, доньки, сини, батьки та усі рідні змогли повернутись до своїх сімей. Я хочу аби вони мали і дрони, і автівки, і тактичну медицину і все, все, все.

Яка ще потрібна мотивація? Невже люди забули вже? Донати – це обов'язок, а не благодійність, є це вклад у нашу свободу, життя та майбутнє. Ракети літають прямо над головою кожного дня та руйнують сім'ї, будинки та життя багатьох. Ніяк не можна опускати руки.

З 24 лютого 2022 року я почала волонтерити і продовжую займатись цим кожен день. Бо інакше – ніяк! Я дуже хочу аби люди не забували про допомогу військовим, бо інакше лінія фронту буде по всій території України.

Волонтер пан Олександр (@_saashko_)

– Війна, яку веде наша держава буквально на виживання, сотні і тисячі людей віддають своє життя безпосередньо на фронті, а у мирних містах потерпають від ракетних ударів. Наразі найважливіша потреба – це консолідація суспільства та наших спільних сил, щоб допомагати війську, тому що наша допомога – це буквально врятовані життя таких самих українців як і ми всі.

Я вважаю, що свідомий громадянин своєї країни не може і не має права спокійно сидіти і чекати поки за нього зроблять справу, поки за нього виборють свободу, поки за нього інші віддають життя.

Як і будь-яка інша людина я маю друзів, серед яких є і військові, як мінімум дружні почуття до цих людей змушують не опустити руки та рухатись вперед, шукати шляхи та залучати більше людей до допомоги українській армії.

Важко всім: матерям і дружинам, що втрачають найближчих, друзям і побратимам, що також втрачають своїх близьких людей на цій війні. Цей біль зараз наш спільний і ми всі не маємо права знехтувати жертвами наших Героїв. Навпаки – маємо робити все, щоб найкращі, де б вони не були, дивились на нас із гордістю.

5. Вінничанин майструє багі для ЗСУ

Неодноразовий переможець чемпіонату України з автокросу на автомобілях багі, Віталій Онофрійчук, конвертував своє захоплення у допомогу нашим захисникам.

У своєму гаражі автогонщик Віталій облаштував майстерню, де створює легкі автомобілі високої прохідності для військових. На запитання про те, як почав допомагати відповідає просто: «Зі мною зв'язались волонтери, попросили зробити авто для хлопців, ну я і зробив звичайно».

Проект автомобіля багі Віталій розробив особисто. Власне, як і більшість елементів каркаса, а інші необхідні агрегати діставали зі старих автомобілів.

Така техніка завжди потрібна, вона низенька, маленька, з великою прохідністю. Можна вивозити поранених або вчепити кулемет – говорить гонщик.

Мені вдалося поспостерігати за народженням такого автомобіля. Кошти на нього були зібрані за допомоги вінницьких підприємців.

Вдалося встановити зв'язок із Валерієм – військовослужбовцем 65-ї окремої механізованої бригади, у чий підрозділ і відправилась наша багі.

«Одна з головних переваг багі, що вона не шумна і дуже маневрина. Наші хлопці ще трохи її підкрутили, то вона вже така, що комар носа не підточить» –

розповідає військовий.

Саме цей автомобіль використовується для евакуації поранених із поля бою. Новим власником став наш земляк начальник штабу 65 ОМБ на позивний «Ліга». Матеріал про нього відзняли Армія TV.

Багі — невеликий легкий маневрений автомобіль високої прохідності з відкритими колесами, для їзди по бездоріжжю.

7. Найкраще у справі, бачити, що ти не один.

Олександр Цибульський – студент ДонНУ, який почав займатися волонтерством, ще будучи на 2 курсі. Він зумів конвертувати свою енергію в реальну допомогу цивільним та армії.

-Як ти прийшов до волонтерства? Яким був перший досвід? Я чула, що разом із іншими студентами ви облаштовували бомбосховище в місті. Першим досвідом волонтерської роботи стало як раз облаштування бомбосховища влітку 2022 року. Насправді це було доволі спонтанне рішення. Я на той момент навчався на 2 курсі в ДонНУ. У наш чат із одногрупниками скинули повідомлення, що шукають людей, які зможуть допомогти із прибиранням та облаштуванням укриття в центрі міста от ми і відгукнулись. Здавалося, це менше, що ми можемо зробити, враховуючи ситуацію в країні. Далі багато знайомих пішли воювати і я вирішив, що теж мушу приносити користь. Так, власне, почав допомагати і з часом влився в волонтерський рух.

-Які емоції або події найбільше запам'яталися тобі за час волонтерства?

Збори об'єднують і дуже зближують людей. Волонтерський рух дарує багато нових крутих знайомств адже наше кам'юніді дуже дружнє і душевне. Нові друзі, однодумці – це і є найкраще у справі, бачити, що ти не один і підтримка є всюди.

-Чому на твою думку повсемісно просідають збори і чи реально це виправити?

Війна триває далі і далі та стає все кривавішою, в суспільстві спостерігаю тенденцію «втоми» від війни, бажання «миру», але ці надії марні. Виправити ситуацію реально може лише масштабна трагедія, яку рознесуть ЗМІ і, на жаль, це наша реальність. Дивлячись на це я відчуваю безпомічність і злість, не те, що ми дозволяємо собі відчувати втому, допоки хлопці на фронті щодня віддають свої життя за нас. Ця думка не дозволяє мені здаватися.

-Що б ти порадив іншим студентам, які хочуть допомагати, але не знають, з чого почати?

Щоб почати волонтерити потрібно три речі: бажання, впертість і телефон. Спочатку можна відкривати допоміжних зборів на невеликі суми, адже як ми знаємо – маленьких донатів не буває. Так можна допомогти як великим фондам, бригадам, через офіційні проекти, так і перевіреним волонтерам та своїм знайомим. Сума не важлива, бо такий збір вже неабиякий вклад у велику справу.

8. Анонс інтерв'ю з Олександром Ляшком

Олександр Ляшко — волонтер, військовий журналіст і блогер, який одним із перших зафіксував реалії деокупованої Лиманської громади. Шлях — від студентської лави до гарячих точок війни, від першої гуманітарної поїздки у Бахмут до сотень тисяч переглядів на його відео — це історія про сміливість, вибір і відповідальність. Олександр розповідає про студентські роки в Києві, волонтерську роботу на початку повномасштабного вторгнення, евакуацію цивільних, небезпечні зйомки під обстрілами. Ми обговорили моральні виклики на фронті й контрасти між прифронтовою реальністю і мирним тилом. Це інтерв'ю — свідчення очевидця, людини, яка на власні очі бачила війну — і не змовчала.

9. Анонс інтерв'ю з Анастасією Король

Три речі, якими вона пишається найбільше — диплом Донецького національного університету, посвідчення донора крові та військове посвідчення Національної гвардії України. Історія Анастасії Король — це шлях сили, вибору та глибокої любові до країни. Вона — журналістка, волонтерка, продавчиня книжок, сейв-менеджерка, а тепер — військова. Як студентка ДонНУ стала частиною української армії, чому важче волонтерити, ніж служити, і як знайти

свій підрозділ попри усі перепони — у відвертій та щемкій розповіді самої Анастасії. Це історія про покоління, яке змінює світ не словами, а діями.

10. Вінницькі школярі придбали автомобіль для ЗСУ

Учні та вчителі ліцею 34 зібрали кошти на автомобіль для 33 окремого інженерного батальйону.

24 квітня на подвір'ї ліцею провели благодійний Великдень Fest. У програму входили: ярмарок зі смаколиками, різноманітні майстер-класи, виступи шкільного гурту «34 Бенд» та народного ансамблю танцю «Барвінок». У ході події було зібрано 172 409 гривень.

За допомогою колишнього учня і волонтера Гнатюка Сергія було придбано позашляховик для 33 окремого інженерного батальйону, який займається мінуванням та розмінуванням територій, будівництвом фортифікаційних споруд. 16 травня автівка відправилася допомагати нашим військовим у виконанні бойових завдань на Сумщині.

Це уже не перший автомобіль, на рахунку ліцею. В жовтні 2024 року також проходив благодійний ярмарок, на якому було зібрано орієнтовно 200 тис. гривень. На ці кошти було закуплено пікап та камеру нічного бачення для 131-го розвідувального батальйону.

Ліцей 34 з перших днів війни активно допомагає військовим та цивільним. У його стінах приймали переселенців, збирали гуманітарну допомогу для військових на фронті та у шпиталях.